



www.gac.cz

**GAC spol. s r.o.**

Na baště sv. Jiří 259/9  
160 00 Praha 6

doručovací adresa:  
Zelená 744/4, 160 00 Praha 6

tel./fax: +420 233 320 707  
gac@gac.cz

## Tiskové prohlášení k možnému neobsazení funkce ministra pro lidská práva

V Praze dne 1. dubna 2009

Vzhledem k tomu, že se objevují neověřené informace o tom, že přechodná vláda, o které se nyní vedou politická jednání, by mohla **zrušit či neobsadit post ministra pro lidská práva**, dovoluji si upozornit, že takové rozhodnutí **by bylo chybné a mělo by vážné důsledky** zejména v oblasti dlouhodobě se zhoršující situace v romských sociálně vyloučených enklávách, v soužití romské a většinové populace v jejich okolí a v neposlední řadě v nárůstu extremismu a zesílení vlivu extrémistických stran, které by se mohlo promítnout i do výsledků možných předčasných volbách.

Odstupujícímu kabinetu se nepodařilo dodržet vlastní usnesení a efektivně zahájit pilotní integrační programy ve vybraných **šesti (resp. sedmi) českých a šest moravských městech** a obcích s vlastními vyloučenými lokalitami. V důsledku stagnace narůstá tendence k radikálním až násilným řešením, jako je tomu v Litvínově a Chomutově, stejně jako vliv a popularita extremistických řešení a extremistických sil.

Zesilování etnického napětí a možné konflikty, rozrůstání organizovaného zločinu a kriminality uvnitř velkých romských ghatt i obnovující se emigrace romských rodin, to vše posouvá vývoj, vinou malé výkonnosti vládní politiky, do pásma hrozících etnických konfliktů a násilí, které se již objevily například v Maďarsku či v Itálii.

Kabinet v demisi má na stole některé důležité informace o možném postupu v oblasti školství, rozvahu o vzniku specializované vládní agentury, která by se měla nastartování integračních programů věnovat. Ačkoli se vláda zavázala k legislativnímu aktu, kterým agentura vznikne a zahájí činnost k 1.1.2010, zůstává tento významný krok a závazek nesplněn, jakkoli je pro stabilitu, kohezi a bezpečnost české společnosti významný.

Odložení vzniku specializované agentury a zahájení robustních integračních programů na neurčito situaci nepochybně dále zhorší, protože stávající kabinet vyvolal vážná očekávání seriozních kroků jak na straně



romské populace, tak na straně majoritní populace, která se potýká s expanzí problému ghett do svého každodenního života v okolí těchto lokalit. Nyní budou opět všichni zklamáni dalšími odklady.

Je přitom nesporné, že nejde o politicky sporný projekt. Jsem přesvědčený, že kvalifikované a účinné řešení by našlo širokou a nadstranickou podporu ve sněmovně i potřebné finanční prostředky na zahájení programů a činnosti. Jen na Úřadu vlády již v současnosti čeká nevyužitý grant ve výši 100 mil korun a další značné částky jsou k dispozici v rámci ESF, vzdělávacích programů a na MMR ČR.

Absence ministra za těchto okolností bude výrazným zkomplikováním celého procesu jak na úrovni vlády, tak vzhledem k legislativnímu procesu. Domnívám se přitom, že současný ministr Michael Kocáb dostal po několika měsících zanedbanou a chaotizovanou agendu pod kontrolu, podrobně se s ní seznámil a disponuje kvalitními pracovníky i představou postupu. Jsou samozřejmě možná i jiná řešení. Nějaké řešení však v této oblasti nový kabinet personálně přinést musí. Riziko bezpečnostních, sociálních i politických dopadů je příliš vážné.

Doporučuji proto politikům, kteří vedou jednání o nové vládě, aby této oblasti přistoupili odpovědně a realisticky jakkoli asi nikomu svou nepopularitou a náročností nepřinese politický a volební prospěch. Celý problém byl zanedbáván příliš dlouho a nahromaděné problémy mají značný destruktivní potenciál.

Dr. Ivan Gabal

Společnost GAC, která zpracovala základní analýzu vyloučených romských lokalit.